

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIV. évfolyam

12. szám

Komárom, 2013. december

Ára 35 cent

DRÁGA ADVENT, KÖSZÖNTÜNK!

„Legyenek a ti derekaitok felövezve, és szövétékeitek meggyújtva; Ti meg hasonlók az olyan emberekhez, akik az ő urukat várják, mikor jő meg a menyegzőről, hogy mihelyt megjö és zörget, azonnal megnyissák néki” (Lk 12,35–36).

Advent eljövetele jelent. Már volt egy advent, amire évszázadokig várt a zsidó nép, amikor az Isten Fia eljött hozzánk. Eljött, hogy megváltsa a bűnös embert. A megváltás megtörtént, amikor a kereszten önmagát áldozta érettünk. Jézus Krisztus visszament a mennybe, ahonnan újra el fog jönni ígérete szerint, de most már nem aláztos szolgaként, hanem mint uraknak Ura és királyok Királya, hogy ítéletet tartson mindenkinek felett. Mi várjuk az ő második eljövetele, de várakozásunknak olyannak kell lenni, amint Ő mondotta az ígében.

A karácsony ünnepét négy adventi vasárnap vezeti be, hogy minden évben újra és újra az eljövendő Krisztus várására buzdítson bennünket. Sajnos az Úrra való várakozás a ma élő keresztyéneknél igen ellanyhult. Sokan gúnyolódva mondják: Hol van az ő eljövetele ígérete? Hiszen már kétezer éve hiába várunk, az Úr mégsem jön. Ezekre a kételkedő szavakra csak annyit mondhatunk, ami meg van írva: „Nem késik el az ígérettel az Úr, mint némelyek késelemnek tartják; hanem hosszan tűr érettünk, nem akarván, hogy némelyek elveszenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson” (2Pt 3,9). Ne gondoljuk, hogy az Úr elfeledkezett ígétéről, sőt annál inkább legyünk mindig készen, mert Ő még ma eljöhet. A fenti ígéből világosan láthatjuk, hogyan kell várnunk az Urat, hogyan készüljünk az ő fogadására. Három dologra hívja fel figyelmünket az Úr.

Legyenek a ti derekaitok felövezve! El ne feledjük, hogy nincsen itt maradandó városunk! Csak jövevények vagyunk a földön, és egyszer el kell innen távoznunk. Időnk is rövid, és a napok gyorsan futnak. Ne kezdjünk bele semmibe, ami akadályoz az egy szükséges dolog végzésében. Nem szabad gondatlanul lustálkodni, lopni a napot és közben elhanyagolni a kötelességünket.

Készen kell lennünk, hogy bármelyik pillanatban megállhassunk Urunk előtt. Ha valakinek szíve oda van kötve a világi dolgokhoz, az akadályozza őt a készenlétben. Ha valaki ragaszkodik a pénzhez, a földhöz, a hírnévhez, a bűnhöz és el nem szakad azoktól, az úgy fog járni, mint Lót felesége. Milyen fájdalmas lesz érezni, ha nem tettünk meg mindent, amit lehetett volna, nem bocsátottunk meg mindent, ha patópáloskodtunk és mindig ráértünk tétlenkedni; és az a nap majd tolvaj módra lep meg minden hanyag keresztyént. Csak úgy várhatjuk Jézust, ha érte mindent kárnak és szemétnak tudunk ítélni, érette mindenről le tudunk mondani, különben azokkal jutunk egy sorsra, akikről

(Folytatás a 3. oldalon)

Lelkészszentelés, Varga Imre- emléktábla leleplezése Rimaszombatban ülésezett a Zsinat

November 28-án lelkészszenteléssel vette kezdetét egyházunk Zsinatának 10. ülése. A rimaszombati református templomban megtartott ünnepi istentiszteleten **Nagy Ákos Róbert** gömői esperes magyarul, míg **Marek Kačkoš** pályini lelképásztor szlovák nyelven hirdette Isten ígétét. A felszentelendő kilenc lelképásztorhoz [Buza-Bodnár Aranka (Rozsnyó), Erdélyi Anita (Vágfarkasd), Fejes Ágnes (gömői esperesi beosztott lelkész), Langschadl István (Kiskövesd), Oros Csaba (Bős), Pogány Krisztina (Csicsó), Szarvas László (Alsókálósa), Miroslav Varga (Petőszinye) és Virág Szilvia (Dunaszerdahely)] Fazekas László püspök intézett intő szavakat: Nem kereshetnek kényelmet, jómódot; állandó harcra kell készülniök a lelkek megmentéséért; égnie kell bennük az evangélium hirdetésére való indulatnak! Miután valamennyien kinyilvánították, hogy készek az ilyen szolgálatra, **Géresi Róbert** és **Marián Hamari** püspökhelyettesek előtt ki-ki a maga nyelven tett esküt, majd a magyar esperesek, ill. Fazekas László és Marián Hamari kézrátétellel megáldották őket.

Az istentisztelet végén (a perselypénz a Rozsnyói Református Egy-
(Folytatás a 15. oldalon)

*Áldásokban gazdag karácsonyi
ünnepeket kívánunk
minden kedves Olvasónknak
és Munkatársunknak.
A szerkesztőség*

Vályi Nagy Géza

JÉZUS

*Nem volt a bölcsője
Aranyból, gyémántból,
Egyszerű emberek
Rótták össze fából,
És szent lett a jászol.*

*Nem álltak körülte
Rangos urak, dámák,
Jámbor öreg barmok
Nyaldosták a lábát,
Örömen a percnék.*

*Amikor meglátták,
Nem volt pompa, tor, fény,
Csengő ezüst serleg,
Kis pástorfűcskák
Zsoltárt énekeltek.*

*Nem volt gyöngye testén
Drága selyem, pólya,
Egy imás, szűz asszony
Takargatta gyolcsba,
S dajkálta, ápolta.*

*Ékes bíborpalást
Nem borult reája,
S Ő lett a világnak
Őrök Igazsága,
Királyok Királya!*

Az ÚR színe előtt

Úr Jézus Krisztus, aki előbb szeretted azokat, akiket szeretted a kezdetektől fogva, aki az idők végezetéig fogsz szeretni mindenkit, aki Tehozzád akar tartozni: a Te hűséged megtagadhatatlan. Csak ha valaki megtagad Téged, drága Urunk, Téged csak mintha az ényeszeríthetne arra, hogy Te is megtagadd őt. Hadd legyen számunkra ez vigasz, amikor vádolnunk kell magunkat, hogy mi mindenben vétkeztünk, mi mindent elmulasztottunk; amikor vádolnunk kell magunkat gyengeségünkért a kísértés idején, lassú előrehaladásunkért a jóban. Legyen számunkra vigasz, hogy bár mi hűtlenek vagyunk, Te akkor is hűséges maradsz, mert magadat meg nem tagadhatod. **Ámen.**

Søren Aabye Kierkegaard

Bízunk abban, hogy levelünk pozitív visszhangra talál, és Önökkel együtt tudunk tovább tevékenykedni az egész társadalom javára.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsának nevében:

Fekete Vince Fazekas László
főgondnok püspök

Komárom, 2013. december 3.

Tiltakozás

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház tiltakozik az iskolaügyi reformtervezet ellen, amelynek egyik következménye a helyi kisiskolák felszámolása. Ez az intézkedés tovább fokozza a települések társadalmi és gazdasági lepusztulását, ellehetetlenülését.

A törvénytervezet megmaradásában különösen érzékenyen érinti és sújtja a nemzeti kisebbségeket, ezen belül a szlovákiai magyarokat.

Az iskolaügyi reformjáról szóló törvény elfogadása ellen a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház tiltakozik.

Fekete Vince Fazekas László
főgondnok püspök

Komárom, 2013. december 3.

NYÍLT LEVÉL DUŠAN ČAPLOVIČHOZ

Tisztelt Miniszter Úr!

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Szlovákia negyedik legnagyobb történelmi egyháza. Több mint 300 gyülekezetben töltjük be a küldetésünket. A református egyház számára mindig is nagyon fontos volt az iskolaügy és az oktatás. Szinte mindegyik gyülekezetünk iskolát épített és tartott fenn, szolgálva a társadalom képzésért.

A második világháború után iskolák százait vette el egyházunktól a kommunista diktatúra. És bár az épületek egy részét a diktatúra összeomlása után visszakapta az egyházunk, a társadalmi változások és a meglévő sűrű iskolahálózat már nem tette lehetővé, hogy nagyobb számban nyíljanak meg egyházi oktatási intézmények. S ha kicsit is, de újból sokszínűvé válhatott az oktatás Szlovákiában az egyházi intézmények megjelenésével.

Az egyházi iskolák az országos iskolahálózatnak mindössze három százalékát teszik ki, és az új törvénytervezet még ezt a hihetetlenül alacsony százalékarányt is lejjebb vinné. A hatályban lévő törvények eddig is diszkriminálták az egyházi oktatást, és lehetővé tették, hogy a kollégiumok, az iskolai étkezdék és a napközi otthonok diákjainak pénzbeli támogatása az állami intézmények támogatásának csupán 88 százaléka legyen.

A jelenlegi helyzetben mindegyik meglévő iskolánk hiányt pótol. A kis lét-

számmal működők is egy-egy régióban egyedüli lehetőséget biztosítanak azon szülők számára, akik református egyházi iskolába szeretnék járatni gyermekeiket.

Az esetleges iskolabezárások azt vonnák maguk után, hogy a földrajzi távolság miatt a szülők nem tudnák másik református iskolába küldeni a gyermekeiket.

Ha bevezetik az osztályokban a tanulók minimális létszámát, az szinte az összes református iskola bezárását jelentené. A törvénytervezet megmaradásában különösen érzékenyen érinti és sújtja a nemzeti kisebbségeket, ezen belül a szlovákiai magyarokat.

Az oktatási minisztérium által betervezett törvénymódosítás, miszerint lényeges változást kíván a minisztérium megvalósítani a kis tanulói létszámmal működő oktatási intézmények finanszírozásában és meg akarja határozni az egyes osztályok minimális diáklétszámát, az egyházi közvéleményt, az oktatási intézmények oktatóit, tanulóit és a szülőket komoly aggodalommal töltik el. Ezen aggodalmat megértve és indokoltnak tartva, kérjük a Miniszter urat és az Ön által vezetett minisztériumot, hogy értékeljék át az aggodalmat kiváltó terveket és a kisiskolák megtartására, továbbfejlesztésére és hosszú távú működésük biztosítása irányába tegyék meg a szükséges lépéseket.

(Befejezés az 1. oldalról)

azt mondja az Úr: „Mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt” (Mt 17, 25a).

Legyenek szövétnekeitek meggyújtva! Világosságra van szükségünk, hogy az ellenség ne tudjon ránk törni. Ha nincs felülről való világosságunk, akkor bárki félrevezethet bennünket. Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak, hogy elhitessék – ha lehet – a választottakat is (Mt 24,24). Az Isten ígéje legyen lábainknak szövétneke, és az ő Szentlelke gyújtson szívünkben világosságot, hogy ezáltal felismerhessük mindig az igazságot és ne essünk tévelygésbe! *A hegyi beszédben* azt mondja Jézus: „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14), és hozzáfűzi: „Úgy fénylejék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jócselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei

DRÁGA ADVENT, KÖSZÖNTÜNK!

Atyátokat” (Mt 5,16). Vigyázatok, hogy ebben a sötét világban senki se rejtse véka alá a gyertyát, hanem e bűnös világban sötét éjjelen ki-ki világítson a maga helyén.

Legyetek hasonlók az olyan emberekhez, akik az urukat várják! Azt mondhatná valaki: már felöveztem derekamat, szövétnekem meg van gyújtva, tehát készen vagyok. Ez nagy tévedés! Mert a szolgáltnak feladatuk is van. Ránk bízta Jézus, hogy idejében adjuk ki az eledelt házuk népének. Az evangélium hirdetése minden keresztyénnek kötelessége. A szeretetet nem csak hirdetni kell, hanem gyakorolni is. Jézus számon kéri majd azt is, amit elmulasztottunk. (Amennyiben nem cselekedtünk meg egygyel is az én legkisebb atyámfiai közül, énvelem

nem cselekedtünk meg.) Még szomorúbb látni, hogy akik tudják, hogy Uruk eljön, világosságot is kaptak, ennek ellenére mégis azzal hitegetik magukat, hogy halogatja még az Úr a visszajövetelt. A hitetlenekhez hasonlóan ők is dobozhatnak és részegeskednek, verik szolgáltaikat; nem gondolnak arra, hogy az Úr Jézus eljön, amelyik órában nem várják, és a haszontalan szolgát nagyon keményen megítéli.

Tartsuk emlékezetünkben az Úr figyelemztetését, és várjuk Őt! Higgyünk ígéretében, hogy hamar eljön és az ő jutalma vele van. Aki eljövendő, eljő, és nem késik. Legyünk hasonlók az olyan emberekhez, akik várják az urukat!

Horkay László

Mit tudunk kezdeni az ünnepelttel?

„...a szálláson nem volt számukra hely...” (Lk 2,7b).

Karácsonykor Isten testet öltött, és ajándékkul adta magát az emberiségnek. Odaadta az egyetlent, a legdrágábbat: Jézust.

Évszázadok óta minden évben meg is ünnepeljük, hogy az ige testté lett és a földre jött, értünk, a szeretett gyermekekért. Az idén is közeleg ez a születésnap, mindnyájan készülünk rá: ki-ki a maga módján. Vannak, akik azért, mert szeretnek ünnepelni, jókat enni, vagy azért, mert szeretik a csillogást, a karácsonyi hangulatot, szeretnek vendégeket hívni. Néhányan még (legalább egyszer) a templomba is eljutnak, mert úgy az igazi, úgy van hangulata a karácsonynak, hisz ez mégiscsak a keresztyének ünnepe... És vannak olyanok is, akik nem tudják, miért van karácsony, ők fenyőünnepet ülnek...

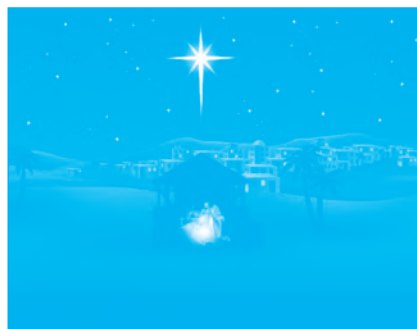
Születésnapot ünnepelünk, de kinek a születésnapját? Feldíszítjük a lakást, a fenyőfát, az asztal szinte roskadozik a finomabbnál finomabb ételektől, talán még a család is összejön. A karácsonyi hangulat megtölti a szívünket, elérzékenyülünk, jobban vágyunk a szeretetre. Ünnepeljük a „kisjézuskát”. De ki valójában Jézus?

Az, akit már évek óta nem hiányolunk az életünkben; az, akit elfelejtettünk, a kinek hátat fordítottunk. Ünnepeljük a születésnapját, de Őt magát nem hívtuk meg. Voltál már olyan születésnapon, ahol az ünnepelt nem volt jelen, mert nem hívták meg? Milyen érzés lenne, ha összejönne a család, a barátok, a szomszédok, és megünnepelnék a születésnapo-

dat – nélküled? Elhangzott kétezer éve a fogadóban: „nincs hely”, csak hogy ma is ez hangzik: „nincs hely” – Jézus számára sem este, sem reggel, sem karácsonykor, sem máskor: kizártuk Őt az életünkben. Elmegyünk szenteste a templomba, de Őt nem vesszük haza; otthagytuk, hol is lehetne jobb helyen, mint a templomban... Aztán keseregünk a próbák miatt, a szeretetlenség miatt (milyen rideg-hideg világban élünk), keressük az okokat.

Jézus mégis áll az ajtó előtt, és zörget, arra vár, hogy ezen a karácsonyon hátha beengeded a szívedbe, az életedbe, majd a mindennapjaidba. Újra hangzik a fogadós szava: „nincs hely” – de már a mi szánkából: nincs hely, Jézus, a számodra, aki ott véreztél a golgotai kereszten nagy-pénteken, és még akkor is értünk imádkoztál, még ott is arra kérted az Atyát, hogy bocsásson meg, mert nem tudják az emberek, mit cselekszenek.

Ma sem tudják. „Kisjézuskánk”, ahelyett, hogy elmondanánk, hogy az ő

vére szerzett számunkra üdvösséget, hogy hatalmas Király, uraknak Ura, szeretete felfoghatatlan és érthetetlen. E helyett „jézuskánk”. Az emberek el van-

A karácsony lényege

Karácsony kapcsán legtöbbünknek az ajándékozás, a nagy bevásárlási láz jut eszünkbe. Pedig a karácsony lényege nem a finomabbnál finomabb falatok, a szebbnél szebb ajándékok; mert a legnagyobb ajándék, amit adhatunk egymásnak, az a szeretet.

Karácsony este a szív elcsendesedik, a régóta haragvók megbocsátanak. A családok ünneplőbe öltöznek, s mielőtt megkondul a harang, elindulnak az Úr házába hálát adni, hogy még tart a kegyelmi idő és szerethetik egymást.

E szent ünnep ideje alatt hordozzuk imádságban mind a betegségben levőket, mind a földi javakat vagy a szeretetet nélkülözőket is. Ha csak tehetjük, segítsünk másokon, a mások iránti szeretetünket ne szégyelljük kimutatni. Az új esztendőben pedig igyekezzünk Istennek tetsző módon élni, hogy legyen helyünk a mennyek országában.

Benkő Sándor

nak foglalva önmaguk szeretetével, a pénz hajsolásával.

Itt a karácsony, próbáljunk az idén változtatni: hívjuk meg az ünnepeltet, és engedjük át az asztalfőt Neki, hogy megérezzük, mi az igaz szeretet. Engedjük be Jézust, hogy ne kelljen az ajtó előtt állnia! Engedjük be, hogy felmelegítse a szívünket és értelmet adjon az életünknek! Próbáljuk ki, milyen az ünnep vele, mert, hogy milyen nélküle, azt már tudjuk. Egy próbát megér!

Varjassi Ibolya

Az első igazi karácsonyt hetven évvel ezelőtt éltem meg. A bibliaolvasásom során egy csodálatos ige fogta meg a szívemet: „*Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utaimat!*” (Péld 23, 26). Megértettem: az én szívemben is szeretne szállást venni a megszületett Jézus. Engedelmes szívvel elfogadtam Isten felszólítását, és befogadtam az Úr Jézust. Így lettem az ő követője. Azóta Isten ezzel az igével vezetett hét évtizeden át. „*és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akaratát, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes*” (Róma 12,2).

Nagyon fontos volt számomra, hogy világosan lássam és értem mindenkor az ő vezetését. Hogyan vezetett? Úgy, hogy mindenkor felfedeztette velem az okokat, amelyek homályossá tették a látásomat. Előfordult, hogy a szívem ablaka a bűn miatt belülről piszkos lett, látásom homályossá vált, s nem láttam Isten akaratát. Bizonytalanná váltak lelki lépéseim. Bűnbánó szívvel kértem lelki tisztálást.

Meg kellett szoknom és gyakorolnom kellett magamat abban, hogy Isten vezessen. A Szentlélek tett erre érzékeny. Minél jobban megismertem a Bibliát, annál inkább megvilágosította számomra az ige a követendő utat. Mivel Isten az én Atyám lett, Atyaként vezetett, ahogy meg van írva: „*Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fia*” (Róma 8,14).

Ő tanítani akart, hogy egyre jobban megismerjem Őt. Azt akarta, hogy az ő képmását hordozzam ebben a világban, és általam akart másokat is elérni. De csak akkor tudtam másoknak az ő világosságát továbbadni, ha én magam is meg voltam szentelve. A megszentelés azt jelentette: szívemben Isten elválasztotta a sötétséget a világosságtól.

A Szentlélek közelebb vitt Istenhez, és Krisztushoz hasonlónak kívánt tenni. Meggyőződtem a bűnről, de ugyanakkor a Vigasztalóm is lett, és megmutatta nekem Jézust. S akkor megtörtént a fény és a sötétség különválása.

Az ördög vádolt, hogy elerőtlenedjek. Ezért a szívemben feltörő minden bűnös érzést azonnal az Úrhoz igyekeztem vinni, hogy kitisztuljon a látásom. „*Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek*” (Jn 8,36).

A Szentlélek a Bibliát számomra Isten szerelmes levelévé tette. Ha nem eleget olvastam az ígét, eltorzult képet kaptam Istenről. Az igeolvasás előtt ezért így imádkoztam: *Uram, mutasd meg nekem*

SZERELMES LEVELEM, A BIBLIA Isten vezetésével hetven éven át

bűneimet. Mert az ige ezt mondja: „...a ti vétkeitek miatt rejtette el orcáját előletek, és nem hallgatott meg” (Ézs 59,2b). Ha megvallottam bűneimet, megbocsátott nekem, és Jézus vérével megtisztított. Nem volt elég csak ezt imádkoznom: *Uram, segíts, hogy ne vétkezem!* Meg kellett aláznom magamat, bűneimet meg kellett vallanom, és bocsánatot kellett kérnem. Akkor Isten megbocsátott, és én így imádkoztam: *Uram, adj nekem világos vezetést az igében. Segíts abban is, hogy elmondhassam másoknak azt, amit a te igédből megértettem.* Akkor megtapasztaltam, hogy amit olvastam, azáltal én is, rajtam keresztül pedig mások is vezetést kaptak.

A Szentlélek Jézusra irányította tekintetemet. Általa ismertem meg a bűnt bűnnek. Az ördög viszont mindent elkövetett, hogy levegyem tekintetemet Jézusról. Azon munkálkodott, hogy mindent az eszemmel ítéljek meg, és Isten igéjét is eszem befogadóképessége alá vessem.

Az Isten „bolondságát” csak hit által érthettem meg. Az emberi bölcsességet érzékszerveimmel és az eszemmel tudtam felfogni.

A Biblia világos ígéretekkel van tele arra nézve, hogy Isten vezet, és mindig vezetni akar: „*Bölcsésé teszek, és megtanítalak, melyik úton kell járnod. Taná-*

csoat adok, rajtad lesz a szemem” (Zsolt 32,8). „*Saját füleddel hallhatod a mögötted hangzó szót: Ezen az úton járjatok, se jobbra, se balra ne térjete le!*” (Ézs 30, 21).

Az Úr vezetése igéje, érzéseim és körülményeim által történt, de legtöbbször ez a három összhangban volt. Nagyszerű megtapasztalásom volt, hogy amikor imádkozom és az Úrra figyelek, érzéseimen és gondolataimon keresztül az Úr szól hozzám. Az imádság így párbeszédé vált. Meg kellett tanulnom várni, hogy az Úr ígéretei szerint cselekedjen, és az ő

útjain vezessen. Az ige is erre biztatott: „*Hallgassatok az én szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgotok legyen!*” (Jer 7,23).

Valóban hű pásztorom volt az Úr e hetven év alatt. Ő vezeti a nyáját, ennek ellenére sokszor mégsem kaptam vezetést. Ennek különböző okai voltak, többek között az is, hogy nem ismertem az Úr akaratát, mert kétség és engedetlenség támadt fel bennem vele szemben.

Arról is meggyőződtem, hogy Isten akaratának középpontjában nyugalom van. Az időm, a hol, mikor, miért és hogyan kérdéseim Isten kezében vannak. Ha nem is becsültem alá az ördög hatalmát és pusztító akaratát, mégsem féltem, mert a sötétség minden hatalma felett a győztes védelme alatt voltam. Megtapasztaltam, mit jelent Jézussal együtt elrejtve lenni Istenben. Jobbat ennél nem ismertem! Amint a forgószél közepén csönd és békesség van, úgy van békesség és csend az Isten akaratának középpontjában is. Igen, Jézussal elrejtve Istenben, ott csend és béke volt mindig. Körülöttem viharzott, mégis biztonságban voltam, mert magamat Jézus erős kezére bíztam. Akkor nem kellett félnem. Erre biztattak Isten igéi.

„*Azért nem félünk, ha megindul is a föld, és hegyek omlanak a tenger mélyébe*” (Zsolt 46,3). „*Isten ugyanis, aki ezt mondta: »Sötétségből világosság ragyogjon fel«, ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán*” (2Kor 4,6). Jézus Krisztus biztosított: „*De egyetlen hajszál sem vész el a fejetekről*” (Lk 21,18).

Boldogan énekelem tehát a 100. halleluja éneket: „*Jézus, vezesd gyermeked, / Megvédhet erős kezed. / Kősziklám és oltalmam, / Egyetlen bizodalom. / Vigy hát, vigy hát, / Vigy míg éjre nap derül. / És ha minden romba dül. / Benned bízom egyedül. / Vészben én erősségem, / Viharban menedékem, / Minden, minden vagy nekem, / Bizalmam benned vetem. / Vigy hát... Fogjad hát meg kezemet, / Vigy házámba engemet, / Híven követelek nyomom, / Mert velem vagy, Jézusom. / Vigy hát...*”

Ebben a csodálatos biztonságban folytathat tovább a neki átadott életem, az ő vezetésével. Dicsőség legyen az ő nagy nevének!

Szenczi László

A heidelbergi káté

Első német nyelvű kiadása 450. évfordulója kapcsán a Generális Konvent káteszerkesztő bizottsága új magyar fordítással rukkolt elő (egyházunk részéről Pólya Katalin párkányi lelképásztor volt a tagja). A kemény és puha kötésben is kapható könyvecske, melyhez Bölcskei Gusztáv püspök írt előszót, az eredeti és egymással egyenrangú német és latin szöveg

alapján, az Erdős József-féle és a Tavaszy Sándor-féle fordítás figyelembevételével készült. Amikor rögzült szöveg „megmásítása” forog fenn, nem várható, hogy az újdonság erejével hasson; szokni kell, mint minden szokatlant...

–akb–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2013)

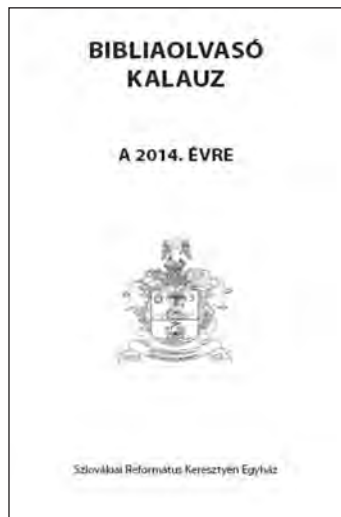
Megjelent a Kálvincsillag ez évi száma

A Magyar Református Egyház 2013. évi magazinja sok érdekes olvasnivalót kínál szinte valamennyi részegyház életével és személyiségeivel kapcsolatban. Az ismételt három hívószó (önazonosság – számvetés – hitelesség) köré szerkesztett lapszámban Juraj Brecko, az ondava-hernádi egyházmegye esperese válaszolja meg azt a kérdést, hogy milyen többletet jelent ma reformátusnak lenni. A számvetéssel kapcsolatos körkérdés a népszámlálási mutatókra vonatkozik; a szlovákiai reformátusok adatait A. Kis Béla, lapunk szerkesztője ismerteti s próbál meg belőlük tanulságot levonni.

Az olvasók megismerkedhetnek a Lux Aeterna kamarakórossal, amelyet vezetőjén, Süll Kinga egyházzeneszen keresztül láttat a magazin. S egyházunkkal függ össze az az anyag is, amely Nagy Ákos Róbert gömöri esperest és családját mutatja be.

A 60 ezres összpéldányszámban megjelent Kálvincsillagból 7200 darab esik

Az Úr kegyelméből november végére elkészült a 2014. évre szóló Bibliaolvasó kalauz. Egyházunk kiadványának ez immár a nyolcadik évfolyama. Hét éven keresztül változatlan küllemben és formában, a mi reformátusságunkra jellemző puritán egyszerűségben jelent meg ez a könyvecske. A jövő évben azonban két változás is van.

Az egyik, hogy a hónapok igemagyarázatait egy-egy elgondolkodtató fénykép és a hozzá tartozó ige indítja. Hogy miért? Egyszerűen azért, mert szép. És Isten iránti hálára indít az is, amit az egyes képeken láthatunk, mert a képek mi magunk vagyunk. A másik változás pedig az, hogy a napi igemagyarázatok idén

nemcsak az újszövetségi, hanem az ószövetségi igeszakaszokból is készültek. Hogy miért? Mert „a teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített” (2Tim 3,16–17).

A Fekete Vince főgondnok köszöntőjével induló könyvecskében a napi igemagyarázatok szerzői: Orémus Zoltán kassai, Ambrus Erika kisölvédi, Erdélyi Zoltán és Erdélyi Adél perbetei, Tompa Veronika diósförgepatonyi, Sasák Attila és Sasák Ilona kamocsai, Kraus Viktor mokcsamogyorósi, Molnár István és Molnár Éva királyhelmecei, Varga László laskakállás-szilasi, Révész Tibor zselizi és Révész Csilla sárói, Blanár Erik és Blanár Gabriella kiséresi, Tarr Ferdinánd és Tarr Ivett kistárkányi, Nagy Ákos Róbert runyai és Nagy Andrea hanvai lelképásztorok.

A Somogyi Alfréd apácaszakállasi lelképásztor szerkesztette kiadványban Révész Csilla fényképei láthatók. Az érdeklődők változatlan áron (2 euróért) juthatnak hozzá a napi igeolvasást segítő könyvecskéhez, amelyet a lelkési hivatalokban lehet beszerezni.

–sa–

Feladvány

Hány református él Szlovákiában?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **január 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

Az októberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint A heidelbergi káté mellett A második helvét hitvallás a másik hitvallási iratunk.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Schiller Mária** (Tornalja), **Tóth Mária** (Kisráska) és **özv. Zelenák Bertalanné** (Pál-földe).

Mindhárman Ruth Epting **Szabadon az Úr szolgálatában** című könyvét kapják ajándékba. Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

egyházunkra, s az esperesi hivatalokon keresztül jut el gyülekezeteinkbe.

–kis–

Rimajánosi Rimaszombattól mintegy hat kilométerre fekszik. A 2011-es népszámlálási adatok szerint 629-en szlováknak, 391-en magyarnak és 147-en cigánynak vallották magukat az 1319 lakos közül, akik közt 135 a református. Rimapálfalva nyolc kilométerre van a járási székhelytől, és 379 lakosából 293 a magyar, 48 a szlovák és 26 a roma. Itt negyvenen jelölték be, hogy református vallásúak.

Mindkét gyülekezetet **Bihari László Richárd** helyettes lelkipásztor szolgálja be, immár hat éve, akitől megtudtuk, hogy Rimajánosiban 76-an járulnak hozzá az egyház fenntartásához és ugyanennyien szerepelnek a választói névjegyzékben is. A gyülekezet leányegyházközségében, Pálfalván, 22 személy jogosult a választásra. Mindkét gyülekezetnek van saját temploma. A rimajánosi a 14. században gótikus stílusban épült, 1804 és 1822 között teljesen átépítették; a rimapálfalvait pedig 1786-ban emelték a hívek. Lelkészlak viszont csak a nagyobb gyülekezetben, Rimajánosiban van, azaz lenne... Ugyanis pillanatnyilag lakhatatlan.

Bihari László Richárd beszólgáló lelkipásztoroként a rimajánosi hívek számára csak kéthetente tart istentiszteletet. Nincsenek más alkalmak. Elsősorban azért, mert a gyülekezetnek nincs helyben lakó lelkésze. Ő családjával Rimaszombatban él, innen látja el a szükséges szolgáltatásokat. A parókia teljes átépítés alatt áll, így még helyiséget sem tudnak kialakítani a közösségi alkalmak megtartására. A gyülekezet parókiája ugyanis már évek óta üresen áll, és ahhoz, hogy egy lelkész oda tudjon költözni, szükséges volna felújítani, komfortossá tenni.

A munkálatok hét éve kezdődtek, de anyagi hiányában elég lassan haladnak, annak ellenére, hogy a kivitelezést egy holland alapítvány is támogatja. A

A rimapálfalvai szabadkeresztén csoport

Nehéz helyzet Rimajánosiban és Rimapálfalván Helyben lakó lelkipásztor nélkül

lelkipásztor szerint csak pénz kérdése, hogy mikorra tudják lakhatóvá tenni az épületet, bár bizonyos munkálatok időigényesek és néhány beavatkozás megkívánja a türelmet, így csak lépésről lépésre lehet haladni.

De az eltelt időszak alatt a parókián már fontos változtatások történtek: nedvesség ellen szigetelték a falakat, szakaszonként kibontották az épület falait, majd másfél méterenként szigeteléssel együtt újrafalazták. A község közmunkásai a vakolatot az épület belső részében teljesen levették, le van betonozva az

A rimajánosi parókia kívülről és belülről

épület teljes alsó része. A későbbiekben ide padlófűtést raknak le. A több száz éves parókia épülete a felújítást követően minden tekintetben korszerű lesz – mondja a lelkész, hozzátéve, hogy ehhez 50 ezer eurót kellene előteremteni. Ettől függenek a további munkálatok, illetve a befejezés időpontja is.

A nagy múlttal bíró rimajánosi református gyülekezet mára létszámában jelentősen megcsappant: először az első, majd a második világháború tépázta meg, majd a kitelepítés, végül a szlovákság betelepülése. Így mára már csak egy maroknyi gyülekezet maradt. Holott korábban nyolcszázán is voltak a gyülekezetben, egykoron templomukat is négyszáz férőhelyesre építették a jánosiak. Ma már szinte üres a padok, az istentiszteletre 10-15-en járnak. Arra a kérdésre, hogy lehetne-e növelni a templomba járók számát, a lelkipásztor azt mondja, biztosan lehetne, de a mindennapi jelenlét nélkül ez nehezen képzelhető el. Véleménye szerint egy lelkipásztor akkor tudja igazán megmozgatni a híveket, ha ott van közöttük. Akkor el lehetne menni házakhoz is, és családi bibliaó-

rákat vagy egyéb alkalmakat is lehetne tartani – mondja. Fontosnak tartja a hívek közötti napi jelenlétet, akikkel találkozhat az üzletbe menet, az iskolában vagy bárhol. Úgy véli, nem lehet teljes értékű munkát végezni távolról, ezért szükséges a lelkészlak lakhatóvá tétele.

Annak ellenére, hogy Rimapálfalván szintén nincs az egyházközségnek a templomon kívül más épülete, oda hétközben is kijár más jellegű szolgálata végett a lelkész. A faluban van egy cigány szabadkeresztén gyülekezet, mely kapcsolatba került a református egyház-

zal. Az ő alkalmakra rendszeresen kap meghívást Bihari Richárd, szolgál közöttük, ők pedig a református templomban szólgálnak.

Mindkét gyülekezet összetétele elég vegyes képet mutat, ám itt is, mint sok más gyülekezetben, az idősök vannak többségben. Rimajánosiban ugyan vannak iskolás gyermekek, mivel azonban mindannyian Rimaszombatba járnak, az ottani lelkipásztorok foglalkoznak velük a hitoktatás keretében. A fiatal házások többsége már nem költözik városra, mint az korábban történt, sőt olyanok is vannak néhányan, akik hazatelepültek. Számuk ugyan nem jelentős, de van némi remény a növekedésre. Itt elsődleges szempontnak a parókia mielőbbi felújítását tartja a lelkipásztor, hogy elinduljon az igazi gyülekezeti munka, a gyülekezetépítés.

Rimapálfalván kevés gyermek születik. A cigány közösségben viszont nagyon sok gyermek van, így a lakosság összlétszáma növekszik, úgyhogy a lelkész itt szeretné folytatni a cigánymissziót.

Iski Ibolya

A község neve	Lakosok száma	Reformátusok száma			Reformátusok aránya	Felekezeten kívüliek		Ismeretlenek		Vallástalanok aránya
	2011	2011	2001	Különbség		száma	aránya	száma	aránya	
Barsvárad	335	120	118	2	35,82%	61	18,21%	20	5,97%	24,18%
Töre	228	23	26	-3	10,09%	21	9,21%	4	1,75%	10,96%
Bori	313	92	100	-8	29,39%	12	3,83%	20	6,39%	10,22%
Érsekkéty	662	335	387	-52	50,60%	15	2,27%	20	3,02%	5,29%
Farnad	1307	147	179	-32	11,25%	83	6,35%	26	1,99%	8,34%
Felsőszecse	522	72	90	-18	13,79%	103	19,73%	12	2,30%	22,03%
Alsószecse	417	17	31	-14	4,08%	81	19,42%	22	5,28%	24,70%
Garamlők	1022	65	104	-39	6,36%	139	13,60%	58	5,68%	19,28%
Felsőpél	279	61	87	-26	21,86%	27	9,68%	28	10,04%	19,72%
Töhöl	525	92	102	-10	17,52%	37	7,05%	55	10,48%	17,53%
Verebély	8970	27	18	9	0,30%	818	9,12%	478	5,33%	14,45%
Garamszentgyörgy	920	145	181	-36	15,76%	109	11,85%	44	4,78%	16,63%
Garamvezekény + Garamdamásd + Lekér	1498	91	91	0	6,07%	227	15,15%	112	7,48%	22,63%
Hontfüzesgyarmat	568	113	121	-8	19,89%	60	10,56%	57	10,04%	20,60%
Fegyvernek	504	59	79	-20	11,71%	33	6,55%	45	8,93%	15,48%
Ipolypásztó	528	178	207	-29	33,71%	55	10,42%	13	2,46%	12,88%
Garamsalló	381	85	115	-30	22,31%	17	4,46%	11	2,89%	7,35%
Ipolybél	232	37	65	-28	15,95%	13	5,60%	17	7,33%	12,93%
Zalaba	177	67	54	13	37,85%	9	5,08%	0	0,00%	5,08%
Ipolyság	7624	142	128	14	1,86%	616	8,08%	353	4,63%	12,71%
Ipolyszakállos	861	34	45	-11	3,95%	38	4,41%	54	6,27%	10,68%
Kisölvéd	183	129	141	-12	70,49%	9	4,92%	9	4,92%	9,84%
Oroszka	1286	88	79	9	6,84%	180	14,00%	60	4,67%	18,67%
Csata	1074	49	43	6	4,56%	87	8,10%	55	5,12%	13,22%
Léva + Hontvarsány	34 844	1216	1604	-388	3,49%	7851	22,53%	5068	14,54%	37,07%
Nagykálna + Kiskálna	2022	138	160	-22	6,82%	338	16,72%	186	9,20%	25,92%
Nagyod	177	63	80	-17	35,59%	38	21,47%	20	11,30%	32,77%
Nagyölvéd	1565	228	266	-38	14,57%	30	1,92%	26	1,66%	3,58%
Nagypeszek + Tergenye	657	70	93	-23	10,65%	81	12,33%	92	14,00%	26,33%
Nagysalló	2907	380	458	-78	13,07%	731	25,15%	203	6,98%	32,13%
Bajka	324	15	25	-10	4,63%	37	11,42%	80	24,69%	36,11%
Nemesoroszi	626	22	26	-4	3,51%	46	7,35%	9	1,44%	8,79%
Nyitra	78 916	231	179	52	0,29%	14 390	18,23%	8414	10,66%	28,89%
Alsószöllős + Felsőszöllős	1932	68	79	-11	3,52%	55	2,85%	119	6,16%	9,01%
Kismánya + Nagymánya	2112	15	17	-2	0,71%	79	3,74%	156	7,39%	11,13%
Valkház	335	8	12	-4	2,39%	5	1,49%	14	4,18%	5,67%
Nyírágó	563	98	115	-17	17,41%	62	11,01%	39	6,93%	17,94%
Pozba	509	338	394	-56	66,40%	42	8,25%	25	4,91%	13,16%
Barsbaracska	786	185	248	-63	23,54%	105	13,36%	103	13,10%	26,46%
Barsbese	650	139	155	-16	21,38%	53	8,15%	43	6,62%	14,77%
Sáros	1654	106	139	-33	6,41%	190	11,49%	94	5,68%	17,17%
Újbars	826	69	86	-17	8,35%	138	16,71%	14	1,69%	18,40%
Kiskoszmály	391	42	69	-27	10,74%	45	11,51%	24	6,14%	17,65%
Tolmács	3823	20	25	-5	0,52%	644	16,85%	357	9,34%	26,19%
Újlót	1955	182	218	-36	9,31%	69	3,53%	117	5,98%	9,51%
Vámosladány	973	208	224	-16	21,38%	115	11,82%	14	1,44%	13,26%
Kisóvár	192	12	16	-4	6,25%	24	12,50%	21	10,94%	23,44%
Zselíz + Garammikola + Szódó	7186	819	882	-63	11,40%	1492	20,76%	228	3,17%	23,93%

A komáromi teológiai oktatás beindulásával – azzal, hogy egyre kevesebb magyar református diák ment Prágába – kezdett elsorvadni a sok évtizedes kapcsolat egyházunk és a Csehtestvér Egyház (CSTE) között. A kapcsolat felújításának apropójául Zsinatunk döntése szolgált, amikor is a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház csatlakozott a Magyar Református Egyházhoz (MRE).

Voltak olyan zsinati képviselők, akik nem tudták elfogadni a csatlakozást, nem fogták fel a döntés célját, mibenlétét és hozadékát. A csatlakozást félreértelmezve azt nemzetiségi indíttatásúnak állították be, nemzetközivé tették. Félretájékoztatták a nagy nyilvánosságot (többek között a CSTE vezetését is), sőt a legitim döntés ellen panaszt tettek a Szlovák Köztársaság kulturális miniszterénél is. Röviddel az események után hozzánk látogatott a Csehtestvér Egyház szinte egész vezetése: belügyeink érdekelték őket. Nem zárkóztunk el a megbeszéléstől. Vezetőink ettől az időtől – 2009-től – kezdve évente találkoznak, s az előre egyeztetett témákról tanácskoznak.

A váltakozva – hol Szlovákiában, hol Csehországban – tartott tanácskozás helyszíne idén október 18-a és 20-a közt Kassa, Európa kulturális fővárosa lett. A magyar református gyülekezet egyik boltíves helyiségében foglalt egymással szemben helyet a CSTE egy fő híján teljes vezetése (heten) és egyházunk teljes elnöksége, plusz egy fő (nyolcan).

Csehországi vendégeink még a napirendi pontok előtt megköszönték, hogy egyházunk, azaz híveink pénzadománnyal segítették az ez év tavaszán árvízzel sújtott csehországi keresztyéneket.

Kassai tárgyalásunk programja öt fő pontot tartalmazott: a CSTE és a cseh állam közötti vagyoni jogi kérdések rendezését; a teológia valamely tudományágából doktorálók és a CSTE viszonyát; a lelkésztovábbképzés szabályozását a Csehtestvér Egyházban; a magyarok és a szlovákok közti viszony fejleményeit egyházunkban; egyházaink szembesülését a szekularizációval.

Egyház és állam kapcsolata

A Szlovák Köztársasághoz hasonlóan Csehországban is időről időre felmerült a politikusoknál az egyház és az állam teljes különválasztása. A jogállamiság megköveteli a két fél vagyoni viszonyainak rendezését, azaz az egyházak állami támogatásának megszüntetését; másfelől pedig a kisajátított egyházi vagyon visz-

Két egyház hasonlóságai és különbözőségei Tanácskozásunk a Csehtestvér Egyházzal

szolgáltatását, illetve az egyházak kártalanítását. Az egyházakkal és vallási közösségekkel folytatott hosszas egyeztetés és tárgyalássorozat után megszületett a kölcsönösen elfogadható rendezés módja, minek törvényes formáját elfogadta a cseh törvényhozás – tájékoztatott **Pavel Stolař**, a zsinati gondnok (a főgondnok asszony) helyettese. A 428/2012-es számú cseh törvény 2014 januárjától lép érvénybe.

Egyházunk püspöke, **Fazekas László** már több alkalommal vett részt a szlovák kormány által összehívott, az állam és az egyház szétválasztását célzó egyeztető megbeszéléseken. Ezen megbeszélések alapján nem lehet kizárni, hogy a szlovákiai rendezés szem előtt fogja tartani a csehországi megoldást. E miatt is létfonosságú tapasztalatokra és ismeretekre teszünk szert a CSTE képviselőivel folytatott tárgyalásainkon. Megtudtuk, hogy a csehországi rendezés két fél, az állam és az összes csehországi keresztyén felekezet közös képviselője között zajlott. A rendezés értelmében az állam a vissza nem szolgáltatható vagyon fejében több mint tíz éven át, minden év januárjában részletfizetesként törleszti az adott egyházzal szembeni halmozott tartozását. Továbbá a törvény hatályba lépése után a

tését (egyházunkban ezt a célt is szolgálja a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény).

Természetes, hogy az új rendszerre való átállás nem egy nehéz és fájdalmas döntés elé állítja majd az egyházat, annak vezetését. Egyfelől felül kell vizsgálni a lelkészi állások számát, meg kell határozni a lelkészek munkakörét, fel kell mérni a gyülekezetek életképességét, számba kell venni a gyülekezetek áldozatkészségét stb., másfelől fel kell készülni a visszakerülő vagyon kezelésére, befektetésére, kamatoztatására. (A CSTE vezetői komoly előnynek tartják, hogy az egyházalapítók 1918-ban kötelező érvényű központi pénztárat hoztak létre, nem pedig az egyes egyházmegyékre bízták az egyház pénzeinek kezelését.) Mindezek – vagy ezekhez nagyon hasonló lépések – várnak gyülekezeztinkre, egyházunkra. Itt az ideje, hogy elkezdjük a felkészülést!

Tudományos teológiaművelés

A rendszerváltás óta felnőtt nemzedék teológiai tudományos pályafutása előtt nem állnak politikai akadályok (feltétel volt pl. a kommunistapárt-tagság, a rendszerhűség tevőleges bizonyítása stb.), így

harmadik évtől kezdődően fokozatosan, évente öt százalékkal csökkenti a 218/1949-es számú törvény alapján fizetett állami támogatás összegét. Az egyes egyházak polgári szerződést kötöttek az állammal, mivel ez az állam részéről nehezebben bontható fel, illetve tekinthető semmisnek.

A CSTE már több mint tíz évvel a törvény megszületése előtt létrehozta a gyülekezetek évente növekvő befizetéseiből gazdálkodó személyi alapot, melyből ki tudja egészíteni a lelkészeknek nyújtott állami támogatást, s idővel az egész egyházban át tudja vállalni a lelkészek fi-

egyre több teológus szerez doktori fokozatot. A beszélgetésen világossá vált, hogy míg Szlovákiában a levelező képzésben részt vevő doktoranduszok tandíjat kötelesek fizetni, addig Csehországban nincs tandíj; viszont Szlovákiában a nappali képzésben részt vevő doktoranduszok ösztöndíja lényegesen nagyobb a csehországinál. A mi helyzetünkhöz hasonlóan nálunk is helyzeti előnyben vannak a teológiához közelebbi településeken szolgáló lelkészek, és egyik egyház sem tesz különbséget a magasabb tudományos képzettségű, illetve az azzal nem rendelkező lelkészek fizetése között.

Lelkésztovábbképzés

A következő téma a lelkésztovábbképzés volt. Vendégeink megismerték egyházunk lelkésztovábbképzési rendszerét, melynek kialakításánál szabályozásunk megfogalmazói a CSTE rendszerét is figyelembe vették. Érdekes a csehországi szemináriumi rendszer: egyházmegyéenként háromnapos (vasárnap estétől szerda estéig tartó) szemináriumokat tartanak adott, általában gyakorlati témákról (pl. temetés, keresztlő). Külön bizottság dönt az egyes szemináriumok elismeréséről. A lelkésznek háromévente legalább egy szemináriumon részt kell vennie.

A CSTE szabályzata lehetővé teszi, hogy a lelkész ötévente egy alkalommal három hónapra fizetett tanulmányi szabadságra menjen. Megtudtuk, hogy vendégeinknél minden kezdő lelkész köteles részt venni egy ún. belépési iskolázáson, melyen a lelkész napi gyakorlatának különböző, a lelkészképzésben nem oktatott készségeivel ismerkednek meg. A Csehtestvér Egyházban pár lelkész elvégezte a szupervízióra képesítő iskolázást, így a kiegészítő szemesbeszélő kollégáik bizalommal fordulhatnak hozzájuk.

A magyar–szlovák viszony

A legutóbbi fejlemények kapcsán Fazekas László püspök tételesen ismertette

Nagyszombatban doktorált Gasparez Tihamér

1970. július 8-án született Dunaszerdahelyen. Az alapiskolát Izsapon és Nagymegyeren végezte. Bútorasztalosnak tanult a komáromi Középfokú Gépészeti Szaktanintézetben, majd Diószegen a Magán Szakközépiskolában érettségizett gépészeti szakon. A kötelező katonai szolgálat után cserkésztszti esküt tett, és bekapcsolódott az izsapi gyülekezet és a nagymegyéri 23. sz. Arany János cserkészcsapat életébe. 1992-ben teológiai tanulmányokat kezdett Komáromban. 1993-tól a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség dunaszerdahelyi központjában országos titkári, majd lapszerkesztői tisztséget tölt be. Időközben vasárnapi iskolákat, iskolai hittanórákat tart, gyermek- és cserkész táborozásokon vesz részt vezetőként.

1995-ben Mikó Jenő püspök által kibocsátást nyert az igehirdetői szolgálatra. A pozsonyi, a komáromi és a gömöri egyházmegye több gyülekezetében alkalmi istentiszteleteket tart, Uwe-Martin Schmidt missziós lelkésszel németországi és hazai igehirdetői körutakon vesz részt. A gyülekezeti és missziós munka

Két egyház hasonlóságai és különbözőségei
Tanácskozásunk a Csehtestvér Egyházzal

az egyházunk néhány szlovák anyanyelvű lelkésze által is szorgalmazott, a Magyar Református Egyház Generális Konventje által elfogadott alkotmánymódosítás szövegét. A szöveg majd összes vitatott megfogalmazását módosították. (Sajnos, az utóbbi időben az egyházvezetés tanácskozásairól a szlovák tagok ismételtelen távol maradtak; így tettek annak ellenére, hogy a napirenden őket érintő dolgok voltak soron.)

Joel Ruml, a CSTE zsinati esperese („püspöke”) örömmel üdvözölte a legutóbbi fejleményt, az MRE alkotmánymódosítását. Megállapította, hogy ezzel tulajdonképpen megszűnt a szlovák–magyar viszonyban feszültséget kiváltó ok.

A dolgot másként látta **Marián Hamari** szlovák püspökhelyettes. Véleménye szerint a módosítási javaslatok egy személy javaslatai voltak, s ezek nem érintették a lényegét, ami az MRE magyar nemzeti elkötelezettségének megszűntetése. Szerinte, ha az MRE más nevet viselne, elfogadható lenne. Bár a Zsinat az ügyel kapcsolatban két vizsgálatot rendelt el, eredmény egyelőre nincs.

Géresi Róbert magyar püspökhelyettes kifejtette, hogy itt a vita alapkérdése az egyház mibenlétének tisztázása. Egy-

házunknak kezdetektől fogva voltak felvetései a Magyar Református Egyházzal kapcsolatban. Véleménye szerint az egyházon belüli nemzetiségi kérdés ügyében a dolgok elcsendesedéséig – egy angol filozófus gondolatára támaszkodva – a feleknek meg kellene maradniuk „a békés meg nem értés állapotában.”

A Zsinat döntése alapján néhány szlovák lelkész magatartását eseti bizottság vizsgálja és értékeli, hogy azt munkája végeztével a Zsinatnak adja át – számolt be **Batta István**, külügyi tanácsos. Az államigazgatástól eltérően az egyház igazgatása paritásos rendszerben működik: az egyházon belüli szlovák kisebbség csekély, de növekvő aránya ellenére az egyházvezetésben a magyar többséggel egyenrangú képvisellel bír.

Sajnos az utolsó témára, a szekularizáció megvitatására már nem maradt idő. Vendégeink még egy rövid, a napsütötte őszi Kassa történelmi városmagját bemutató gyalogos városnézésen vettek részt. A közös vacsora után a két küldöttség azzal búcsúzott egymástól, hogy az egyházközi megbeszélést a jövő évben Csehországban folytatják.

Batta István

pontban gyógypedagógiai szakképesítést is szerzett, záródolgozatának címe: *A gyermekotthonban végzett axiológizáció és annak aspektusai a gyógypedagógia szempontjából*. Ezt követően doktori szigorlata megírásához kezdett, amelynek témája egyházi jellegű: *A szociálpedagógiai tevékenységek lehetősége a Szlovákiai Református Keresztény Egyházban*. A szlovákul megírt és francia nyelvű absztrakttal kiegészített empirikus munkát a vizsgabizottság pozitívan értékelt. Feldogozásra került és – a szociálpedagógia szempontjából tudományos analízis, szintézis és komparáció segítségével – rendszerezve lett az SZRKE mindenmű segítőszolgálat. 2013. szeptember 25-én a Nagyszombati Egyetem Pedagógiai Karán megvédte ezen munkáját, s elnyerte a filozófia doktora (PhDr.) címet.

Mindennapi munkája mellett szakmai érdeklődést tanúsít a gyermekszociológia és a nevelésfilozófia egyes problémáiról írást, elméleti és gyakorlati síkon tanulmányozza a fogyatékos és sérült gyermekek iskolai integrációját, azok hatékony lelkigondozásának lehetőségeit, továbbá párkapcsolati és házassági felkészítő programokat tart fiataloknak.

mellett aktív publikációs munkát fejt ki (írásai megjelentek a Kálvinista Szemle hasábjain is).
2000-tól főállásban a Jó Pásztor Háza gyermekotthon lelkigondozója és nevelője lett. Ebben az évben lép házasságra dr. Molnár Ivettel, akivel azóta kéz a kézben végzik szolgálatukat az intézményes gyermekgondoskodás területén. 2007-től a Nagyszombati Egyetem Pedagógiai Karán szociálpedagógiai tanulmányokba

kezd. A 2012-ben megvédett, *A hivatásos nevelőszülőiség problémái* című szakdolgozatát dékáni elismeréssel jutalmazták. A pozsonyi Pedagógiai Módszertani Köz-

Bontsd ki, szeress!

„Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvél, hanem cselekedettel és valóságosan” (1Jn 3,18).

Mi lenne, ha karácsonykor a fa alatt csak sok-sok kis cédulát találnál, amin ez állna: szerettem volna neked venni egy görkorit, szerettem volna venni neked egy számítógépet, szerettem volna főzni egy nagy ünnepi vacsorát, szerettem volna itthon tölteni az ünnepet... Mekkora csalódás lenne! Ha ráadásul ezeket a cétliket egy-egy eredeti görkoris vagy számítógépes dobozba vagy egy borítékba tennék – joggal éreznéd magad becsapva.

Ezt jelenti, ha az ember csak a szavaival szeret. János apostol semmi mást nem akar örökségként ráhagyni a címzetteknek, mint a kimondhatatlan szeretetet, amely még a legősibb és a legveszedelmesebb ellenségünket, a félelmet is legyőzheti. „A teljes szeretet kiűzi a félelmet” (1Jn 4,18). Egy fiatal

konfirmandus a konfirmációját követő úrvacsoravételkor ezt az igét kapta. Szívét megérintette az idézet. Félelme nem oszlott el egyből, mint a mesebeli varázslatban, de mindig van miből bátorságot merítenie.

Az igazi szeretet minden áldozatra kész, és nem azt várja, hogy más hozzon érte áldozatot. Ez a

megelőző és figyelő szeretet, amelynek szeme és füle van. A gyűlölet vakká és süketé tesz. Ha csak szája van a szeretetemnek, abból nem sokat nyernek mások, de ha meglátom mások szükségét és meghallom a rászorulóknak

Megsemmisítés

Egy régi kínai császár azt tervezte, hogy ellenségei országát meghódítja, ellenfeleit megsemmisíti.

Később azt látják az emberek, hogy együtt eszik ellenségeivel és tréfálkozik velük.

– Hát nem akorod az ellenségeidet megsemmisíteni? – kérdezték tőle csodálkozva. A császár ezt válaszolta:

– Megsemmisítettem őket. Barátimmá tettem őket.

tását, akkor kezdek beteljesedni a szeretettel.

*

Imádság: Uram, én nemcsak az árnyékomtól félttem, hanem a holnaptól, az iskolai feleltetéstől, a számonkéréstől, a kudarcoktól. Kérek, adj bátorságot elhordozni a csalódást, a sikertelenséget, és segíts mindig felülemelkedni ezeken. Ámen.

Molnárné Miklós Malvína

2013-ban a Kálvinista Szemle szerzői voltak

Ádám Lilla ❖ Ambrus Erika ❖ André János ❖ Antala Éva ❖ Aristides ❖ Baják Margit ❖ Balázs Júlia ❖ Batta István ❖ Baziliosz ❖ Bedecs Éva ❖ Benkő Sándor ❖ Bodnár Noémi ❖ Bodonné Kún Irén ❖ Bohák Réka ❖ Bohony Beáta ❖ Rudolf Bohren ❖ Bokros Rózsa ❖ Buza Zsolt ❖ Csémi Szilárd ❖ Csernyik Magdolna ❖ Csicsay Katalin ❖ Czuczor Júlia ❖ Erika Dékányová ❖ ifj. Demes Tibor ❖ Demes Tiborné ❖ Dobai Sándor ❖ Domonkoš Erika ❖ Dömötör Ilona ❖ Drenkó Zoltán ❖ Édes Dezső ❖ Édes Enikő ❖ Erdélyi József ❖ Farkas Éva ❖ Farkas Gáspár ❖ Fazekas László ❖ Fekete Károly ❖ Fekete Vince ❖ Harry Emerson Fosdick ❖ Gál László ❖ Gasparez Tihamér ❖ Gebe László ❖ Gelle Katalin ❖ Géresi Róbert ❖ Gilányi István ❖ Gyökössi Endre ❖ Gyüre Lajos ❖ Horkay László ❖ Hieronymus ❖ Híznyan Júlia ❖ Iski Ibolya ❖ Iván István ❖ Izsmán Jónás ❖ Johann Jäger ❖ Kamocsaí Gál László ❖ Kassai Gyula ❖ Kazán Valéria ❖ Kele Géza ❖ Keresztes Ilona ❖ Søren Aabye Kierkegaard ❖ A. Kis Béla ❖ Kis Lucia ❖ Kiss Miklós ❖ Körmendi Gézáné Hadnagy Izabella ❖ Körtvélyesi Piroska ❖ özv. Kovács Lehelné ❖ Kupán Árpád ❖ Viola Lacková ❖ Leboz Anikó ❖ Lévai Attila ❖ Luther Márton ❖ Mészáros Erzsébet ❖ Mixtaj Johanna ❖ Molnár István ❖ Molnárné Miklós Malvína ❖ Jakob Peter Mynster ❖ Nagy Ákos Róbert ❖ Nagy Andrea ❖ Nagy Gáspár ❖ Nyéky Miklós ❖ Öllös Erzsébet ❖ Orbán Levente ❖ Orémus Zoltán ❖ Ashton Oxeden ❖ Palcsó Attila ❖ Pándy Árpád ❖ Park Sung Kon ❖ Peres Imréné ❖ Perhác Gyöngyi ❖ Petrőcz Mária ❖ özv. Pólya Gyuláné ❖ Prohászka Ottokár ❖ Pupala Borbála ❖ Pusztai Zoltán ❖ Rácz Elemér ❖ Rácz Jolán ❖ Rákos Loránt ❖ Magnus Friedrich Roos ❖ Sándor Veronika ❖ Siklós József ❖ Ingrid Sjöstrand ❖ Skarba Adrianna ❖ Somogyi Alfréd ❖ Somogyi Botond ❖ Spurgeon ❖ Süll Kinga ❖ Süll Tamás ❖ Szabó András ❖ ifj. Szabó András ❖ Szabó Lőrinc ❖ Szabó Sarolta ❖ Szabóné Kozár Éva ❖ Szaszák József ❖ Szathmáry Sándor ❖ Szemlér Ferenc ❖ Szenczi László ❖ Szuhay György ❖ Johann Tauler ❖ Gerhard Tersteegen ❖ Tóth Bálint ❖ Tóth László ❖ Tóth Mihály ❖ Vajda Péter ❖ Vályi Nagy Géza ❖ Vámos Béla ❖ Vámos Tamás ❖ Varga László ❖ Varjassi Ibolya ❖ Vasil Aranka ❖ Valent Erzsébet ❖ Végső Melinda ❖ Vetési László ❖ Visky András ❖ Visky István ❖ Rick Warren ❖ Ellen G. White

Lapunk ez évi számaiban a fenti személyek tollából jelent meg írás. Az élőknek köszönetünket fejezzük ki, hogy gondolataikat közkinccsé tették, tudósításaikkal hozzájárultak egyháztagjaink jobb informáltságához, hiszen pozitív viszonyunk csak ahhoz lehet, amiről tudunk, amiről ismereteink vannak. A már elhunytaknak pedig azért vagyunk hálásak, hogy akár századok múltán is van „mondanivalójuk” a ma élő reformátusoknak.

Szerzőink növekvő száma, munkatársaink készsége (akik honorárium nélkül, valóban Isten dicsőségére dolgoztak) azzal a reménnyel tölt el bennünket, hogy lapunkat jövőre is meg tudjuk tartalmas írásokkal tölteni. Várjuk kéziratokat, akárcsak újabb szerzőkét: mindazokét, akik úgy érzik, hogy lapunk rovatai valamelyikébe illeszkedő anyaggal tudnak jelentkezni.

A szerkesztőség

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata a VIII. ciklusa 10. ülésén, amelyre 2013. november 28-án és 29-én Rimaszombatban került sor, az alábbi határozatokat hozta:

- Elfogadta a négy tárgysorozati ponttal kibővített napirendet.
- A javasolt javításokkal elfogadta a 9. ülésről szóló jegyzőkönyvet.
- Elfogadta a Pálóczy Czinke István-díj odaítéléséről szóló deklarációt.
- A gazdálkodási rendről szóló törvénytervezetet átdolgozásra visszautalta az előkészítő bizottsághoz.
- Elrendelte, hogy a Közalap kuratóriumi tagjainak a meghívó a kuratórium ülése előtt legalább 21 nappal legyen kiküldve. A meghívóval együtt meg kell küldeni az előző évi támogatások elszámolásának jegyzékét, az adott évben beadott kérelmeket, valamint a közalapi befizetések jegyzékét. Felszólítja a kuratóriumokat a törvény betartására a keret szétosztásakor. Kéri, hogy az egyházmegyék csak azon támogatási kérelmeket továbbítsák, amelyek a Közalapról szóló törvényvel összhangban lettek benyújtva. Megbízta a jogi bizottságot, hogy dolgozzon ki egy törvénymódosító javaslatot, amellyel a kuratórium által felvázolt további problémák megoldhatók lesznek. Megbízta az egyházmegyék tanácsait: 2014. február 28-ig vizsgálják ki, hogy a Közalapnak 2013. december 31-én még tartozó egyházközségek esetében kik a felelősök a Közalapról szóló

2014 – Pósa Lajos-émlékév

Pósa Lajos-émlékbizottság alakult

2014-ben emlékezünk meg *Az Én Újságom* című gyermeklap alapító szerkesztőjeként íróbarátaival új anyanyelv kultúrát teremtő Pósa Lajos halálának 100. évfordulójáról. A centenáriumi év célja költőnk életművének minél teljesebb körű megismertetése a magyar irodalmat, kultúrát szerető közönséggel.

Az emlékévként lehetőséget kínál arra, hogy az évfordulóhoz csatlakozó intézmények bemutassák a népi-nemzeti irodalmi irányzat jeles képviselőjének munkásságát, életpályáját, amelynek számos részlete ismeretlen az olvasók előtt. Annak érdekében, hogy a megemlékezések méltón hirdessék jóindulatú szándékunkat: szervező és koordináló társaságot hoztunk létre, amely *Pósa Lajos-émlékbizottság* néven fog tevékenykedni.

Tagjai: Csipka Rozália, a Siker Kiadó vezetője (Budapest); Kun Miklós Jenő Pósa-kutató (Budapest); Pósa Judit, a nem közgyűjteményekben őrzött Pósa-hagyaték gondozója (Rimaszombat); Sebők Valéria, a Pósa Lajos Irodalmi és Közművelődési Kávéház alapító tagja (Rimaszombat); Tóth Csilla, a Csevadok Rimaszombati Területi Választmányának elnöke (Rimaszombat) és Tóth Elemér polgármester (Nemesradnót).

Az emlékévként védnöke: Praznovszky Mihály irodalomtörténész.

Bízunk abban, hogy az emlékévként csatlakozó intézmények, óvodák, iskolák, szervezetek időben hírt adnak tervezett programjaikról, értesítenek bennünket, és mi lehetőségeinkhez képest támogatni tudjuk őket. Az emlékévként programját – könyvbemutatóval egybekötve – sajtótájékoztatón kívánjuk közölni 2014 januárjának végén Budapesten, illetve Rimaszombatban.

Elérhetőségünk: posa.emlek@gmail.com

EGYHÁZUNK ZSINATA 10. ÜLÉSÉRŐL

törvény megsértéséért. A vizsgálat eredményét minden egyes egyházközség esetében 2014. március 14-ig írásban terjeszték a Zsinati Tanács elé.

– 2016. december 31-ig felfüggesztette az 1/2009-es számú törvény 4. § (3) és (4) bekezdésének hatályát, s a közalapi járulék összegét a felfüggesztés három évében a 2013. évi befizetés kulcsai szerint állapítja meg.

– Első olvasatban jóváhagyta a szerezetszolgálati törvény módosításáról szóló törvényt.

– Jóváhagyta és magáévá tette a szlovákiai egyházak képviselőinek a családról és a keresztyének üldözéséről kiadott nyilatkozatait.

– Jóváhagyta, hogy a lelkészsképzés rendjéről szóló szabályzat 7. § (3) bekezdése kibővüljön a következő ponttal: „d) a Zsinati Tanács által is elfogadott vis major miatt maradt távol”, az a) pont pedig a következő szövegre módosul: „a) Külföldön teljesít egyházi szolgálatot, vagy ösztöndíjasként teológiai tanulmányokat folytat külföldön, vagy három év alatti gyermek édesanyja;”.

– Második olvasatban is jóváhagyta a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 5/2013-as számú törvényét a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház szerezetszolgálatáról szóló 1/2003-as számú törvény módosításáról.

– A 3/2007-es számú törvény 25. § (3) bekezdésének a) pontját a következőkép-

pen értelmezte: egyházmegyei, illetve zsinati világi tisztségre az az egyháztag választható, aki az Egyetemes Egyház valamely egyházközségében presbiteri tisztséget tölt be; azaz pópresbiter a fenti tisztségekre nem választható.

– Tudomásul vette, hogy a ZS-33/2012-es határozat alapján létrehozott eseti bizottság elkészítette jelentését. Ezzel a bizottság, melynek a feladata a Szlovákiai Református Keresztyénség Megújulásának Konventje esetleges törvénytelen lépéseinek feltárása volt, teljesítette a megbízatását.

– Elnapolta a Calvin J. Teológiai Akadémia szervezeti és működési szabályzatának megtervezését.

Támogatások a perbenyiki otthonra

A Jó Pásztor Perbenyik nonprofit szervezet ezúton szeretné megköszönni mindazoknak, akik 2013-ban (a januártól novemberig terjedő időszakban) megtisztelték adományaikkal szervezetünket és segítették munkánkat.

A garbócbogdányi református gyülekezet élelmiszert és 150 eurót, a Református Diakónia babaruhákat, Erika Jutková havonta 50 eurót, Pavol Gurbaľa havonta 50 eurót, Csáji Irén (Nagyida) 20 eurót, a Re-Mi-Dia egy hordozható számítógépet (notebook), a Református Családok Szövetsége 120 eurót; az alsóhutkai református gyülekezet élelmiszert, ruhaneműt és 60 eurót; Komjáthy Ilona és Komjáthy István (USA) 100 amerikai dollárt, a pozsonyi katolikus Charitas 100 eurót; a bacskai református gyülekezet élelmiszert, ruhát és 30 eurót; a leleszi református gyülekezet élelmiszert, ruhát és 35 eurót; az örösi református gyülekezet ruhát, a perbenyiki református nőszövetség ruhát; a szentmáriai református gyülekezet élelmiszert, ruhát és 5 eurót; a SPENDE HDB (Innsbruck) 384 eurót, a Re-Mi-Dia 88,50 eurót, a tornagörgői református nőszövetség élelmiszert és 65 eurót, a szádalmási református nőszövetség élelmiszert és 70 eurót; a csicseri, a deregnyői, a raskai görög katolikus gyülekezetek élelmiszert és Miroslav Labaš (Kassa) élelmiszert adományoztak.

Hálás szeretettel köszönjük adójuk két százalékának felajánlását mindazoknak, akik jó szívvel és segítőkészséggel gondoltak ránk. Isten áldása kísérje a jósívvű adakozók életét!

Szabóné Kozár Éva

A Selye János Egyetem szeptember 17-én és 18-án nemzetközi tudományos konferenciát szervezett *Új kihívások a tudományban és az oktatásban* címmel. A tanácskozás öt szekcióban folyt, közülük az egyik *Az egyház és a média* címet viselte.

A konferenciát, amely 2009 óta immár ötödik volt a sorban, **Tóth János** rektor nyitotta meg, majd két nagy előadás következett a plénum előtt. **Vajda Zsuzsanna** professzor *Hálópolgárok az iskolában – A multimédiás társadalom és az oktatás* című előadásában hangsúlyozta: nem marad le, aki később kezd számítógépet használni (ami az alsóbb középréteg rögeszméje). **Somogyi Alfréd**, a Református Teológiai Kar oktatója, a reális világot és Isten országát vetette egybe, és rámutatott: médiatáplálékon élve nem leszünk jó egyháztagokká, viszont csakis jó egyháztagokként tudjuk kezelni a médiumokat.

Az egyház és média szekcióban az első nap hat előadás hangzott el. **Pálfi József** a Partiumi Keresztény Egyetemről *A média szerepe egy posztrianoni új egyház-*

Tudományos konferencia az SJE-n

Az egyház és a médiumok álltak a középpontban

testben című előadásában a Királyhágó-melléki Református Egyházkerület példáján vizsgálta a témát. **Ifj. Bándy György** doktorandusz a felső-magyarországi könyvnyomtatással foglalkozott a kezdetektől a 17. század végéig, mégpedig az egyházak szemszögéből: Mosonmagyaróvártól Bártfáig nyomdákra, helyenként kinyomtatott könyvekre lebontva témáját.

Konczi Klauddia doktorandusz néprajzi tárgyú dolgozatát távollétében **Lévai Attila** dékán olvasta fel (aki az egész szekcióülést moderálta): két Ipoly menti faluban, Kelenyén és Zalabán vizsgálta a halálesetek hírüladásának alakulását, illetve újabban a tévé, a rádió és az internet növekvő szerepét.

Rákos Loránt zsinati tanácsos *Anomáliák az egyházfogalom 21. századi újrafogalmazásában* című előadásában kitért az Európai Unió valláspolitikájára és sajátos egyházfogalmára is. **Balázs Lilla** doktorandusz a médiumok, a terror és az iszlám kapcsolatának szentelte elő-

adását, és árnyalta az iszlámról általában kialakított képet: az erőszak oka a politikában keresendő. **Fritz-Beke Éva** *Az egyház és a média viszonya a kánai menyegző (Jn 2,1–12) tükrében* című előadásában megpróbálta a történetet tudósításként láttatni.

Másnap még hét előadás hangzott el a szekcióban (mivel jelen sorok írója nem lehetett jelen, így csupán az előadások – a ténylegesen elhangzottak – felsorolására szorítkozhat). **Róbert Péter** a zsidó felekezeti lap első húsz évéről, **Haris Szilárd Nick Vujicic**, *a szónok* címmel, **Bándy György** professzor Jákób tusakodásáról adott elő. A jelenlevők meghallgathatták még **Bohács Béla** *A Szlovákiai Görög Katolikus Egyház médiaszolgálat (1989–2012)* című, **Literáty Zoltán** *Az ősegyház proklamáló és instruáló „médiája”: a levél* című, **Pólya Katalin** *Keresztényen etikai kérdések interpretálása a médiában* című és **Görözdí Zsolt** *A prédikáció bekezdése és befejezése* című előadását.

–kis–

hanem biztatta is – mégpedig a *Jn 10,14* szavaival.

Györky Szilvia, miután a három gyülekezet képviselői új paláttal ajándékozták meg, az *1Kir 3,9* alapján mondta el székfoglaló igehirdetését. Rámutatott, hogy a fiatal lelkészek nagy lelkesedéssel kezdik el a szolgálatukat, miközben sok mindent meg kell tanulniuk. Fontos, hogy alázatos szívvel kérjenek az Úrtól; ő is ezt teszi, hogy meg tudja különböztetni a rosszat a jótól, hogy úgy tudja vezetni a rá bízott népet.

A köszöntések során zempléni és ungi lelképásztorok biztatták a beiktatott szolgatársat, majd

a fűzérkajatai testvérgyülekezet képviselői kerültek sorra. Nem utolsósorban **Daniel Ceran**, Alsómihályi polgármestere is kifejezte köszönetét a lelkész munkálkodásáért. Végül az ifjúság versekkel és ifjúsági énekekkel köszöntötte a lelkipásztort.

Az istentiszteletéről távozók valamenynyien könyvjelzőt kaptak ajándékba (rajta az anya- és a két leányegyházközösség temploma), hogy emlékeztesse őket erre a jeles eseményre. Hála legyen mindeztért a mindenható Istennek!

Viola Lacková

LELKÉSZBEIKTATÁS ALSÓMIHÁLYIBAN

Györky Szilvia kilenc éve szolgál három gyülekezetben

Szeptember 29-e az alsómihályi, a bistei és a legényei gyülekezet életében különösen áldottá lett: kilencéves szolgálata után megtörtént Györky Szilvia lelképásztor beiktatása a lelkészi hivatalába.

Fazekas László püspök az *1Thessz 1, 1–2.6–8* alapján elhangzott igehirdetésében kiemelte, hogy a keresztyén gyülekezetek egy egységet alkotnak, ahonnan terjedhet és másokhoz is eljuthat az evangélium. A buzdító szavak után **Molnár Elemér** esperes az *1Tim 6,12* alapján szólította meg és iktatta be hivatalába Györky Szilviát, és szimbolikusan az egy-

házközösség pecsétjét és a templom kulcsát is átadta neki. **Fekete Vince** főgondnok a beiktatott lelkészt nemcsak köszöntötte,

2013. szeptember 15-én nagy napra ébredt a nagybalogi református közösség, hiszen közel ötven év után lelkészbeiktatást ünnepelhettek a templomukban. **Gebe László** már öt éve szolgál a gyülekezetben és a hozzá tartozó uzapanyiti és balogtamási gyülekezetben, és most elérkezett a pillanat, hogy a beiktatás ünnepélyes eseményével még szorosabbá váljon ez a kapcsolat. A gyülekezet örömmel készülődött, az egyházmegye lelkészei mellett több más lelkész is meghívást kapott, főleg a keleti egyházmegyékből.

Az ígéhirdetést **Fazekas László** püspök tartotta, majd **Nagy Ákos Róbert** esperes beiktatta hivatalába a megválasztott lelképásztort. A szolgatársak áldásai után az immár beiktatott lelkész megtartotta meg szószékfoglaló ígéhirdetését a *Jn 13,34–35* ígeversek alapján: „Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.” Hangsúlyozta a jézusi szeretetnek az örök aktualitását, megélését mindenki iránt, utalva arra, hogy élő gyülekezet ott van, ahol a szeretet megvalósul és működik, függetlenül attól, hogy milyen népes vagy gazdag a közösség. Kitért arra is, hogy milyen komoly tizen-

Ötven év után lelkészbeiktatás Nagybalogon Öt teológus is kibocsátást nyert a szolgálatba

három év van a gyülekezet mögött, mennyi munka és erőfeszítés, és hogy az előtte szolgált lelkész házaspárok is ko-

Gebe László (jobbra) átveszi az egyházközség pecsétjét Nagy Ákos Róbert esperestől

Molnár Viktor, Hozák-Magyar Ildikó, Egyeg Kamilla, Böszörményi Tamás és Bók György exmittált teológusok (balról jobbra)

moly munkát végeztek. Hálát adott az elmúlt öt évért, megköszönte a bizalmat és a gyülekezet befogadó szeretetét.

Az ígéhirdetés után a köszöntések következtek, amelyek nagyon megható pillanatokat jelentettek a beiktatott lelkész számára.

Ráadásul az alkalom különlegességét fokozta, hogy Nagybalogon került sor az idén végzett teológusok lelkészi szolgálatba való kibocsátására is. A szolgálatot Fazekas László püspök végezte, öt teológus kapott palástot: **Bók György, Böszörményi Tamás, Egyeg Kamilla, Hozák-Magyar Ildikó és Molnár Viktor**. A kibocsátást követően a püspök az új szolgálati helyüket és felügyelő lelkészük nevét is közölte a szolgálatba álló segédlelkészekkel.

A záró áldás és a Himnusz után szeretetvendégségen folytatódott az ünneplés. E csodálatos napért legyen hála és dicsőség egyedül az élő Istennek!

—gl—

HIT ÉS EGYSÉG KÖZÉP-EURÓPÁBAN Ökumenikus ifjúsági konferencia volt Budapesten

Október 11-e és 13-a között rendezték meg Budapesten a *Hit és egység Közép-Európában* című ökumenikus konferenciát, melyre 17 és 25 év közötti fiatalok gyűltek össze a visegrádi négyek országaiból, azaz Csehországból, Lengyelországból, Magyarországról és Szlovákiából. Hét egyház szervezésében jött létre ez a páratlan konferencia: a római katolikus, evangélikus, református és ortodox egyház, a csehtestvérek, a husziták, illetve a zsidó hitközségek összefogásával. A szervezők nem titkolt célja a népek és vallások közötti kapcsolatteremtés, a kölcsönös tolerancia és más népek megismerése, továbbá a közös pontok és problémák megkeresése, megfogalmazása volt.

A rendezvénynek a budapesti Baár-Madas Református Gimnázium, illetve a Parlament felsőházi ülésterme adott otthont. A program 11-én kezdődött ismerkedéssel, táncszállal. Pénteken a résztvevők átvonultak a Parlament épületébe,

ahol roppant érdekes előadásokat hallgathattak meg. Ezután egy hajókirándulás keretében meglátogatták Visegrádot, pontosabban a visegrádi palotát, majd egy korabeli lovagi torna után a reneszánsz étteremben vacsoráztak. A hajóúton sem unatkoztak, hiszen hétféle műhelymunka közül választhattak.

Szombat reggel **Steinbach József** püspök tartotta az áhítatot, majd **Fabiny Tamás** evangélikus püspök tartott témafelvetést *A „modern” keresztyénülődés, illetve nemzetek és egyházak párbeszédének lehetőségei* témában, amit csoportos beszélgetés követett. A résztvevők megtekintették a Mátyás-templomot, majd megfogalmaztak egy nyilatkozatot.

Vasárnap istentisztelet után ért véget a konferencia. Az élményekben és lelkiekben gazdag konferenciáért külön köszönet jár **Krasznai Andrea** református lelkésznek és a szervezőgárdának.

Ifj. Szabó András

Aki mást felüdít... Börtönben énekeltünk

Az érsekkétyi kórus ismét Isten ígéjét hirdethette a börtönben. **Antala Éva** nagyölvédi lelképásztor kérésének tettünk eleget, amikor október 27-én ellátogattunk a nagygyusztai börtönbe. Énekünkkel Isten kegyelmét hirdettük a fogvatartottak számára. Kórusunk szolgálatát a hallgatóság örvendezve fogadta, s hatalmas tapssal jutalmazta.

Mi sem maradtunk élmény nélkül. A fogvatartottak közül többen énekünkkel, gitár-, illetve zongorajátékukkal varázsoltak el bennünket. Mindenki szerette volna megmutatni tehetségét: a kis bemutatót kórusunk kimondottan élvezte.

A fellépés végén többen odajöttek hozzánk, hogy gratuláljanak, illetve megköszönjék a szolgálatunkat. Ez mindannyiunknak nagyon jólesett, s arra ösztönöz, hogy folytassuk ezt a szolgálatot. Mind ezért Istennek legyen hála!

Bohák Réka

BIBLIÁS ŐSÖK HAGYATÉKA

Kiállítást rendezett az újlóti gyülekezet

A 2013-as év *A heidelbergi káté* évének lett nyilvánítva. Átérezve tiszta, bibliai hitünk megvallásának fontosságát, erősítve bibliai gondolkodásunkat, október 31-én kiállítást szerveztünk az újlóti gyülekezetben őseink Bibliáiból, régi énekeskönyveiből, hitvalló, áhítatos- és hittankönyveiből.

Kiállításunk legrégebbi énekeskönyve százket éves volt, amely *Halotti énekek* címen jelent meg 1911-ben. A legöregebb Szentírást 1859-ben adták ki. Voltak Bibliák, amelyekben a családfán kívül térképek is voltak, amelyeken nyomon követhetőek a bibliai történetek útvonalai. Az imádságoskönyvek közt voltak elmékedések, áhítatok. Egyébként kiállításunk legrégebbi könyvét is az imádságoskönyvek közt lehetett fellelni: 1786-ban jelentették meg. Nem hiányozhattak hitvalló könyveink sem, így többek közt megtalálható volt Kálvin *Institutiója* is. Hittankönyveink közt érdekességet jelentett a *Vasárnap reggel* 1978-as kiadása. Kiállításunkat gazdagította egy fából faragott kehely is.

Sándor Veronika

Hálaadás a rimaszombati templom felújításáért Az istentiszteleten beszédet mondott Orbán Viktor

November 17-én hálaadó istentisztelet volt Rimaszombatban a templom komplex felújításáért. Az alkalmat megtisztelte jelenlétével és ünnepi beszédével Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke.

A sok jelenlevőt (a karzat is szépen megtelt) Molnár Sándor elnök-lelkipásztor köszöntötte, Kovácsné Timár Ildikó második lelkész az *1Kor 12,3–18*-at olvasta lectióként, majd imádkozott. Az igehirdetés szolgálatát Fazekas László püspök vállalta, aki az *1Pt 2,5–7* alapján a kisebb-nagyobb közösségeink (család, gyülekezet, nemzet) jólétén való rendeltetészerű munkálkodás fontosságára irányította a figyelmet. Aki a helyén van, az nem fut el, az megtalálja a feladatát, amint erre az összetartó rimaszombati református közösség is példát adott – mondta igehirdetésében a püspök.

Bán Zoltán gondnok részletesen beszámolt a tizenhárom évig tartott felújítás egyes szakaszairól. A *Zsolt 127,1–2*

Bán Zoltán beszámolója, a mőzesszékekben Fazekas László és Erdélyi Géza

re alapozó beszédében utalt az elődök szilárd hitére is: a 18. század végén 916 nap alatt épült fel a templom. Erdélyi Géza nyugalmazott püspök visszatekintésének két gondolata különösen hangsúlyos volt: Orbán Viktor egy másfél évtizeddel ezelőtti adventi találkozón megkérdezte, hogy miben segíthet (akkor hirtelen a füleki templomépítést, a hanvai Diakóniai Központot és a rimaszombati templom felújítását ajánlotta a figyelmébe); illetve a mostani hálaadásra való meghívás elfogadásakor úgy fogalmazott, hogy lelki felüdülésként szeretné megélni az alkalmat.

Reméljük, sikerült. Orbán Viktor gondosan előkészített, a reformátusság szá-

Orbán Viktor miniszterelnök a beszédére készül. (A szerző felvételei)

zadokon át kialakult identitásától a határok feletti nemzetegyesítésig ívelő beszéde legalábbis ezt sejtette velünk. Hangsúlyozta: Európának és Szlovákiának is azzal teszünk jót, ha megmaradunk jó magyarnak. Egy erős anyaország pedig

A reformáció emléknapija Bécsben

Az Ausztriai Ágostai és Helvét Hitvallású Evangélikus Egyház és a Metodista Egyház október 29-én (hagyományaihoz hűen) idén is megtartották a reformáció napi ünnepi fogadást az Osztrák Tudományos Akadémia bécsi székházában. A fogadás előtt a meghívott vendégek (egyházunkat a külkapcsolatokkal megbízott zsinati tanácsos, Batta István képviselte) megismerhették a két protestáns egyház diakóniai szolgálatának a működését.

Előadás hangzott el a szociális háló kiterjesztésének jelentőségéről Ausztriában, az állam és az egyház szerepköréről e téren, valamint az egyház és a gyülekezetek pótolhatatlan szociális szerepéről. A különböző programpontoknál a közönséghez Michael Bünker evangélikus püspök, Thomas Hennefeld református szuperintendens és Lothar Pöhl metodista szuperintendens szólt.

A 2013. év diakóniai díját a bécsi városi diakónia kapta, és kiosztották a legjobb szakdolgozatért járó díjat is.

–bi–

Molnár Sándor rimaszombati lelkész

segítségünkre lesz ebben: 119 határon kívüli templom felújítását támogatta (közük 23 felvidékit, mintegy 60 millió forinttal). Végül úgy fogalmazott, hogy ha elkötelezzük magunkat, újra gyarapodásnak indulunk; s akkor Rimaszombatban száz év múlva is magyarul fogják énekelni a zsoltárokat unokáink s azok unokái is (beszédét januári számunkban közöljük).

A miniszterelnök és a kormány több tagjának személyes jelenléteért, a segítségért való köszönetnyilvánítás személyes lehetőségéért Molnár Sándor lelkipásztor fejezte ki a gyülekezet köszönetét. A hálaadó istentisztelet, amelyet Szőkéné Orémus Zsuzsanna vezetésével a gömri református lelkészek énekarának szolgálata, illetve Bihariné Pelle Zsuzsanna kántor orgonajátéka is színesített, nemzeti imádságunk eléneklésével zárult.

A. Kis Béla

(Befejezés az 1. oldalról)

házi Alapiskola támogatását szolgálta) a templom előterében **Fekete Vince** főgondnok és Fazekas László püspök leleplezték Varga Imre püspök, közel fél évszázadig rimaszombati lelkipásztor emléktábláját, melyet az SZRKE és a rimaszombati gyülekezet helyeztetett el. Előtte a püspök hosszasan méltatta Varga Imre érdemeit. Pályaképét vázolta **B. Kovács István** igazgató is annak az időszaki kiállításnak a megnyitóján, amely a Református Tudományos Gyűjtemények épületében az istentisztelet előtt nyílt meg, s Varga Imre életét mutatja be. (Megjegyzendő, hogy az egyházunk történetét bemutató, három évvel ezelőtt nyílt állandó kiállítás is megújult.)

A zsinati munka érdemi része másnap zajlott. **Géresi Róbert** püspökhelyettes magyar és **Marián Hamari** püspökhelyettes szlovák nyelvű igeolvasását és imádságát a határozatképesség megállapítása, majd a napirend és az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása követte. Gyorsan ment a Pálóczi Czinke István-díj megalapítása, mellyel jeles református személyiségeket kíván a Zsinat a jövőben kiüntetni. Az egyház gazdálkodási rendjéről szóló törvénytervezet kapcsán különböző fogalmak tisztázásának igénye, a többféle megközelítési mód, illetve a helyenkénti értetlenség azt eredményezte, hogy a Zsinat átdolgozásra visszaadta az előkészítésével megbízott bizottságnak. A Közalap, illetve a működtetését végző kuratóriumok munkájának elősegítésére több praktikus határozatot is elfogadott a Zsinat: többek közt megbízta a jogi bizottságot egy általános törvénymódosító

Szeptember 29-én a magyarbódi református templomban búcsúztunk Megyesi László református lelkipásztortól, aki súlyos betegség után, ötvenkét éves korában tért meg megváltó Urához.

1961. november 12-én Királyhalmecen született. Az alapiskola és a gimnázium elvégzése után felvételt nyert a prágai Comenius Evangélikus Teológiai Fakultásra. Lelki formálódására és a lelkipásztori hivatás melletti döntésére nagy hatással volt nagyapjának hittelt végzett presbiteri szolgálata. Prágai teológusként az 1983/84-es tanévben ösztöndíjas tanulmányokat folytatott a budapesti teológián, majd visszatérve Prágába, 1986-ban fejezte be teológiai tanulmányait. Szolgálatát a Magyarbódi Református Egyházközségben kezdte meg, és ebben a gyülekezetben

Lelkészszentelés, Varga Imre-emléktábla leleplezése Rimaszombatban ülésezett a Zsinat

javaslat kidolgozásával a problémák orvoslására, illetve az egyházmegyei tanácsokat, hogy állapítsák meg: kik felelősek a járulékok be nem fizetéséért; emelt a Zsinat a 2013. év szintjén három évre befagyasztotta a járulékok nagyságát.

Felszentelésre várva. (A szerző felvétele)

Az 1/2003-as számú, a szeretetszolgálatról szóló törvény módosítása első és második olvasatban is megtörtént (*s mivel 2014. január 1-jétől hatályos, olvasóink jelen számunk mellékleteként meg is kapták*). A Zsinat magáévá tette a szlovákiai egyházak vezetőinek szeptemberben elfogadott, a család védelmében és a ke-

resztyének üldözése ellen kiadott nyilatkozatait (*októberi lapszámunkban találkozhattak velük olvasóink*). A zsinati anyag két pontban módosították a lelkesztovábbképzésről szóló szabályzatot, és egyértelművé tették: csak presbiter lehet világi egyházmegyei vagy zsinati tisztségviselő, pótpresbiter nem.

A Szlovákiai Református Keresztység Megújulásának Konventje nevű alakulat tevékenysége kivizsgálásával megbízott eseti bizottság jelentését **Batta István** zsinati tanácsos tárta a zsinati képviselők elé; a Zsinat tudomásul vette, hogy a bizottság teljesítette a megbízatását (az anyag lényegi megvitatására később kerül sor). A Calvin J. Teológiai Akadémia új szervezeti és működési szabályzata tervezetének megvitatását a Zsinat elnapolta.

Végül **Molnár Sándor** zsinati főtanácsos felhívta a figyelmet egyházunk honlapja zárt felületére, ahova a zsinati tagoknak van belépésük. **Batta István** kérte, hogy a honlapon elhelyezett, az egyházunk jövőjével kapcsolatos anonim kérdőívet minél többen töltsék ki, illetve Fekete Vince főgondnok a személyi adatok védelméről szóló törvény fontosságára mutatott rá. A hosszú, fárasztó, éjbe nyúló „munkanap” **Porubán Ferenc** és **Ján Marcincák** főgondnokhelyettesek imádságával, illetve Fazekas László püspök áldásával ért véget.

–akb–

MEGYESI LÁSZLÓ (1961–2013)

hirdette Isten ígését – két nyelven – huszonhét éven át.

Az utolsó években már többször panaszkodott romló egészségi állapotára, ami sajnos súlyossá vált. Néhány hetes kórházi kezelés után, szeptember 27-én Isten magához szólította őt.

Temetésén jelen sorok írója a Jn 12,20–26 alapján hirdette Isten viaszgató üzenetét, majd Varga Zol-

tán egyházmegyei lelkeszi főjegyző olvasta fel elhunyt testvérünk életrajzát és búcsúzott el hitves-társa, leánya, rokonsága és a kollegák nevében. Egyházunk, valamint az iskolatársak és a barátok nevében Fazekas László püspök vett búcsút. A Magyarbódi Református Egyházközség részéről **Vasil' Aranka** presbiter köszönte meg Istennek a huszonhét évig tartó alázatos szolgálatot, kifejezve a pásztor nélkül maradt gyülekezet megrendülését és szomorúságát. A polgármester és az evangélikus egyház lelkeszének búcsúszavai után Megyesi László földi maradványait az alsócsáji temetőben helyeztük nyugalomra, ahol Varga Zoltán hirdette a feltámadás ígét.

„...akár élünk, akár meghalunk, az Úrői vagyunk“ (Róma 14,8b).

Orémus Zoltán

B. Kovács István újabb kítüntetése.

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Tudományos Gyűjteményeinek igazgatója szeptember 21-én Magyar Örökség díjat kapott. A Magyar Tudományos Akadémia dísztermében megtartott ünnepségen B. Kovács István munkásságát Erdélyi Géza, egyházunk nyugalmazott püspöke méltatta.

AGDE Tagung. Október 22-én és 23-án Pozsonyszentgyörgyön került sor egyházunk és a Szlovákiai Evangélikus Egyház közös szervezésében az AGDE Tagungra (amely a Gustav-Adolf-Werkkel együttműködő egyházak és segélyszervezetek közös megbeszélése – Arbeitsgemeinschaft Gustav-Adolf-Werke in Deutschland und in Europa), amelyen egyházunkat Fazekas László püspök és Batta István külügyi tanácsos képviselték. A tanácskozás témája az AGDE kapcsolódásának módja volt a GEKE-hez. Minden egyház képviselőitől elhangzott egy jelentés. Az alkalom záró áhítatát Fazekas László püspök tartotta.

Gyülekezeti ház átadása. A migléci gyülekezet október 27-én vette birtokba

nagy áldozatok és hosszú, kitartó munka árán felépített gyülekezeti házat, amiért ünnepi istentisztelet keretében adott hálat. Örömeiben osztozott Fekete Vince főgondnok és Fazekas László püspök is, aki az ígéhirdetés szolgálatát végezte.

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala. A szervezet november 16-án Kisudvarnokban megtartott ez évi konferenciáján a szokásos programon kívül hangsúlyosan foglalkoztak a kisebbségek kultúrájára szánt költségvetési pénz elosztásának menet közben megváltoztatott, diszkriminatív rendszerével. A tanácskozáson megvitattak egy, a szlovákiai magyar nemzeti közösség helyzetével foglalkozó memorandumot, melyet a magyar polgárok (civilék) nevében szándékozik az emyőszervezet nyilvánosságra hozni. A konferencián egyházunk és a Fíresz nevében Batta István szóvivő, külügyi tanácsos vett részt.

Szalagavató. A rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium szalagavatói ünnepsége november 16-án volt, a templomi istentiszteleten egyházunk püspöke hirdette Isten ígését.

Generális Konvent. November 19-én és 20-án Mályiban volt a Generális Konvent elnöksége ülése – egyházunkat Géresi Róbert püspökhelyettes képviselte.

Diszdoktor lett Koncsol László. November 21-én a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen tíz jeles magyar és külföldi egyházi és közéleti személynek, tudósoknak adományoztak dísz-

doktori címet. Közöttük volt egyházunk tiszteletbeli főgondnoka, Koncsol László is, aki húszperces székfoglaló beszédében életművéről adott esszenciális eligazítást (*egy későbbi számunkban közöljük – a szerk. megj.*). A doktori avatáson egyházunk nevében Géresi Róbert püspökhelyettes gratulált a kítüntetett címhez.

A Pátria rádió református műsorai:

December 22-én, advent negyedik vasárnapján, 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Szabó András esperes, nagymgyeri lelkipásztor osztja meg a várakozással kapcsolatos gondolatait a hallgatókkal.

December 25-én, karácsony első ünnepén 11 órai kezdettel élő istentisztelet közvetítésére kerül sor a csilizradványi református templomból. Igét hirdet Bothné Bereczky Ágota lelkipásztor.

Január 5-én 8.05-kor a Világosságban Erdélyi Pál vágfarkasdi lelkipásztor Jézus názáreti szolgálatáról szól a hallgatókhoz.

Január 19-én 8.05-kor a Világosságban Szabóné Köblös Valéria nagymgyeri lelkipásztor Keresztelő János halálának üzenetét világítja meg a hallgatók számára.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 11.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

Előfizetőink figyelmébe

Lapunk zökkenőmentes megjelentetése és januári összpéldányszáma pontos meghatározhatósága érdekében tisztelettel kérjük a gyülekezetek lelkipásztorait, gondnokait és iratterjesztőit, akárcsak egyéni előfizetőinket, hogy legkésőbb **december 20-ig** jelezzék a szerkesztőségnek az impresszumban megadott elérhetőségei bármelyikén, amennyiben módosul a jövő évre előfizetendő példányok száma.

Az előfizetés egyébként folyamatos – akinél nincs semmilyen változás, nem kell megújítania. Tehát akik a fenti időpontig nem jeleznek változást, azt vállalják, hogy a Kálvinista Szemlét 2014-re ugyanannyi példányban fizetik elő, mint idén.

Lapunk éves előfizetési díja változatlanul **4,20 euró**. Kérjük, az előfizetési díjat majd csak januárban azzal a pénzesutalvánnyal térítsék meg, amit a januári számmal együtt küldünk.

A Bibliaolvasó vezérfonal ára is változatlanul **17 cent**, az igényelt példányszámban az esperesi hivatalok útján kapják meg a gyülekezetek.

A szerkesztőség

Pályázat

A németországi Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet tanulmányi pályázatot hirdet teológushallgatók számára a 2014/2015-ös akadémiai évre a lipcei, illetve a heidelbergi egyetemre.

A pályázat – amit a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Irodájára (Fő tér 23., 979 01 Rimaszombat) kell eljuttatni – feltételei:

- magiszteri képzésben való részvétel;
- pályázati adatlap kitöltése;
- önéletrajz fényképpel;
- egyházvezetői ajánlás csatolása;
- akadémiai szakmai önéletrajz;
- eddig megszerzett kreditek igazolása;
- szociális, pedagógiai, illetve egyházi tapasztalatok leírása;
- az ösztöndíjjal kapcsolatos motivációk leírása;
- legalább B1-es fokozatú német nyelvvizsga.

A pályázat határideje: 2014. január 22. További információval a Zsinati Iroda munkatársai szolgálnak.

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkési

hivatalokban és a szerkesztőség

címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09